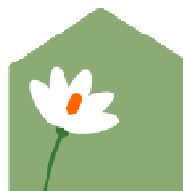

MINISTERIET FOR
**BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER**

Ansøgning om reservation af udgiftsramme til områdefornyelse 2013

Nyere boligområder med store sociale problemer

Jf. lovbekendtgørelse nr. 132 af 5. februar 2010 (Lov om byfornyelse og udvikling af byer)

Ansøgningsfrist 12.12.2013

Det udfyldte ansøgningsskema sendes pr. e-mail til: byfornyelse@mbbl.dk
Skriv "Ansøgning om reservation af udgiftsramme til områdefornyelse 2013" i emnefeltet.

Bagerst i ansøgningsskemaet findes en vejledning til udfyldelse af skemaet.
Alle punkter i ansøgningsskemaet skal udfyldes, men kan dog besvares med "Ikke relevant" er dog et muligt svar, hvis spørgsmålet ikke vurderes relevant for byområdet.

Bilag kan i begrænset omfang vedhæftes ansøgningen i form af word, excel, jpg- eller pdf-filer. Bilag kan f.eks. være kort over byområdet, fotomateriale m.v.

1. Titel på beslutning om områdefornyelse

Titel:
[Områdefornyelse Gadehavekvarteret – skolen som katalysator](#)

2. Kommunens adresse

Navn på kommune: [Høje-Taastrup Kommune](#)

Gade/vej og nr.: [Bygaden 2](#)

Postnr.: 2630

By: [Taastrup](#)

3. Kontaktperson i kommunen

Navn: [Rune Bæklund](#)

Titel: [Boligsocial ansvarlig](#)

Telefon: 43 59 16 25

E-mail: runefl@htk.dk

4. Ansøgt udgiftsramme

Beløb i alt ekskl. moms: kr.

KARAKTERISTIK AF DET VALGTE BOLIGOMRÅDE, DER SØGES OM RESERVATION AF UDGIFTSRAMME TIL

5. Overordnet beskrivelse af det valgte boligområde

Indsæt kort over området eller henvis til bilag med kort:

Søges der om områdefornyelse til et helt kvarter, boligområde eller en del heraf?

Gadehavekvarteret og Hakkemoseområdet

Gadehavekvarteret betegner den del af Høje-Taastrup by, som ligger nord for Høje Taastrup Station. Kvarteret afgrænses af Roskildevej mod nord, Halland Boulevard mod vest, Hveen Boulevard mod øst og jernbanen mod syd.

Kvarteret består primært af store monofunktionelle boligområder fra 1970'erne: Gadehavegård, Gadevang, Hallandsparken og Olufsborg. Kvarteret rummer dog også dele af den gule erhvervsby ved Høje Taastrup Station, der blev etableret i 1980-erne efter den klassisk bys idealer om smalle gader, tætte byrum og en blanding af boliger og erhverv.

I kvarteret findes en skole og en række daginstitutioner. I udkanten af kvarteret mod øst ligger supermarked, Falck-station og autoværksted/forhandler. Mod syd – i området mod jernbanen findes et større DSB-værksted.

Området rummer Hakkemoseområdet – bydelens lokale park, som er en væsentlig ressource for områdefornyelsen, og som kan være base for aktiviteter for kvarteret og områdets institutioner.

Hvad er begrundelserne for den valgte geografiske afgrænsning af området?

Valget af Gadehavekvarteret hænger sammen med de store udfordringer den almene bebyggelse Gadehavegård har. Bebyggelsen er på regeringens "Ghetto-liste", og de sociale problemer præger hele kvarteret negativt. Kvarteret udgøres af flere mindre bydele, som mangler en indbyrdes sammenhæng og desuden ligger isoleret i forhold til resten af Høje Taastrup by. Idet et større byudviklingsprojekt syd for området er under udvikling risikerer kvarteret en yderligere stigmatisering.

Kvarteret rummer dog også en række ressourcer, som kan være med til at løfte en Områdefornyelsesindsats: Den naturfaglige profilskole/Gadehaveskolen, en række offentlige institutioner og virksomheder, og både i - men også nær - området findes uddannelses- og vidensinstitutioner. Den nærliggende bypark, Hakkemosen er en stor ressource, men der mangler gode stiforbindelser til parken fra kvarteret. Parken kan bruges som ramme om naturfaglige og andre aktiviteter i bydelen.

Der henvises til bilag 1, som skitserer en række ressourcer i og omkring kvarteret, som områdefornyelsen kan invitere og benytte.

Sociale udfordringer

Områdefornyelsen af Gadehavekvarteret er et vigtigt led i Høje-Taastrup Kommunes langsigtede strategi mod ghettoisering. Det store almene boligområde Gadehavegård er på regeringens "ghetto-liste", og på Rigspolitiets liste over særligt udsatte boligområder. Men også de private ejerboliger i kvarteret har sociale og fysiske udfordringer som minder om Gadehavegård. Risikoen er at problemerne rammer hele kvarteret. Gadehavekvarteret er karakteriseret ved at rumme en del forskellige befolkningsgrupper med anden etnisk baggrund end dansk og beboere med lave indkomster og deraf følgende sociale problemer.

Afsmitning på den lokale skole og lokalmiljøet

De sociale problemer præger kvarteret og, ikke mindst, kvarterets skole. Byrådet arbejder på at gøre kvarterets skole attraktiv for de elever i distriktet, som i dag vælger andre skoler. To-sprogs-frekvensen i skolen skal nedbringes for at opnå en mere ligelig fordeling af elever med dansk og anden etnisk oprindelse. Derfor er skolen udnævnt til profilskole med temaet naturfag og Høje-Taastrup Bibliotek er etableret på skolens område. Det er endnu for tidligt til at man kan se resultaterne af dette arbejde, men områdefornyelsen vil støtte op om skolens profil og om skole og institutioner som kvarterets dynamoer. Der er også etableret et tæt samarbejde med boligselskabet om en boligsocial indsats i Gadehavegård for at støtte op om en positiv udvikling af området i forhold til tryk og trivsel.

Isoleret kvarter

Gadehavekvarterets afgrænsning af stærkt trafikerede og svært passable barrierer betyder endvidere, at kvarteret har en tendens til at blive isoleret. Den fysiske

afsondrethed fra det omgivende bysamfund, er med til at forstærke og fastholde ghettoiseringen af kvarteret. Endvidere består Gadehavekvarteret af en meget stor andel af boliger, hvilket også er med til at gøre kvarteret isoleret. Områdefornyelsen kan medvirke til at bryde isolationen, ved at inddrage ressourcer bestående af uddannelses- og forskningsinstitutioner og erhverv både i området og umiddelbart op til området. Uden en områdefornyelse vil det næppe langsigtet være muligt at omskabe Gadehavekvarteret til en velfungerende bydel i Høje-Taastrup.

Risiko for yderligere stigmatisering

Høje-Taastrup Kommune har i et partnerskab med Danica Pension, der ejer City2, forberedt et større langsigtet byudviklingsprojekt syd for jernbanen. Partnerskabet har afholdt en arkitektkonkurrence med det formål at få input til at forbedre sammenhængen mellem Høje Taastrup Station og City2 og frigøre arealer til byfortætning og erhvervsudvikling. Byudviklingsprojektet vil kunne skabe vækst i Høje Taastrup C. Der er dog risiko for, at udviklingen går uden om Gadehavekvarteret og forstærker stigmatiseringen af kvarteret. Men med områdefornyelsen af Gadehavekvarteret er der en mulighed for, i stedet at koble Gadehavekvarteret på udviklingen, så den får en positiv afsmitning på kvarteret.

Fremtiden for kvarteret

Områdefornyelsen af Gadehavekvarteret skal være en målrettet og konkret indsats, der vender stigmatiseringen og ghettoiseringen af kvarteret og udvikler kvarteret på dets egne præmisser, med udgangspunkt i kvarterets ressourcer og udfordringer og den sociale og etniske mangfoldighed. Når områdefornyelsen er gennemført går man ikke længere uden om Gadehavekvarteret. Det er blevet et sted som er interessant og attraktivt at flytte til og et naturligt mødested for hele Høje Taastrup By.

Giv en kort karakteristik af boligområdet og udfordringerne i boligområdet:

Kvarteret fremstår funktionsopdelt og fragmenteret med store fysiske barrierer. Desuden opleves det som nedslidt, identitetsløst, øde og utrygt og der er en stor grad af sociale problemer.

Funktionsopdeling af byen

Gadehavekvarteret er opstået af 70'ernes store idealer og visioner for byplanlægningen med opdeling af byen i funktionsbestemte områder. Man ønskede at skabe lys, luft, nærhed til naturen og trafik-segregering for at skabe rammen om det gode familieliv. Det gik aldrig helt, som man forestillede sig. Boligbebyggelserne er blevet betegnet som "betonslum" og separationen af funktioner gav dårligt byliv.

Fragmenteret by

I løbet af 80'erne opførte Høje-Taastrup Kommune et nyt byområde "Den gule by" omkring Høje Taastrup Station, efter den klassisk bys idealer, med smalle gader, boulevarder og tætte byrum. Der blev dog aldrig skabt en hensigtsmæssig sammenhæng mellem bydelene, og i dag fremstår Høje Taastrup som en fragmenteret, usammenhængende by, hvor de enkelte bydele ikke opfatter sig som en del af byen.

Fysiske barrierer

Gadehavekvarteret er omkranset af store trafikerede veje og jernbanen, som udgør store barrierer for den lette trafik til og fra kvarteret, og som giver indtryk af et kvarter, der ligger som en ø uden forbindelser til resten af byen. Internt mangler kvarteret også sammenhænge mellem de enkelte boligområder. Forbindelserne internt i kvarteret er desuden fortrinsvist øst-vest orienteret, hvilket forstærker oplevelsen af afgrænsningen til både centrum af byen, som ligger syd for kvarteret og til Hakkemosen, som er et stort rekreativt grønt område, som ligger nord for kvarteret. Boligområderne er desuden adskilt af veje, hvor der udelukkende kører biltrafik. Adskillelsen af hårde og bløde trafikkanter er med til at gøre vejene øde og utrygge samt forstærke fornemmelsen af en spredt by uden interne sammenhænge. Dette understøttes også af, at der er skabt støjbuffer i form af grønne elementer mellem vejene og boligområderne.

Identitetsløst og utrygt

Gadehavekvarteret kan opfattes som et lidt kedeligt og identitetsløst sted. Der er ingen pejlemærker, ingen planlagte byrum og ingen naturlige mødesteder i det offentlige rum. Mulighederne for ophold, byliv og fysisk aktivitet er begrænset til boligområdernes legepladser, der primært er for de mindre børn eller skolens udearealer. Skolens udearealer er dog meget nedslidte, og der er ikke mange muligheder for aktiviteter her. De unges primære mødested er den sti, der afgrænser Gadehavegård mod syd og binder bebyggelsen sammen med Tåstrupgårdsvej. Her ligger en pizza-grill med åbningstider fra 17-23. På trods af at Hakkemosen i dag er et unikt naturområde umiddelbart nord for Gadehavekvarteret, så bliver det ikke udnyttet og det bliver ikke opfattet som en del af kvarteret. Tværtimod bliver Hakkemosen af mange, der ikke kender området, omfattet som øde og afsides, hvilket får mange til at holde sig væk. Resultatet af de manglende mødesteder er kedsomhed, hærværk, utryghed og vold.

Store sociale problemer

Gadehavekvarteret er præget af sociale problemer og mange borgere med anden etnisk baggrund end dansk. De forskellige grupper lever og bor i kvarteret uden at komme i kontakt med hinanden og den klare fysiske isolering giver sig også til udtryk som en mental isolering og barriere i forhold til samhørigheden med resten af byen. Manglen på byrum og mødesteder er desuden en barriere for at beboerne møder hinanden og inviterer til ophold for udefrakommende. Men der er også en mangel på kulturelle aktiviteter, der kunne give beboerne mulighed for at blive bedre integreret i kvarteret og mødes på tværs af alder, køn og etnisk baggrund. En del af beboerne føler ikke ejerskab til kvarteret og isolerer sig, hvilket underbygger den stemning af utryghed, der er i kvarteret. Der er en klar tendens til at beboere vælger Gadehaveskolen fra og i stedet sender deres børn i andre skoler. Der er heller ikke mange børn i området, der benytter sig af områdets fritids-/ungdomsklub eller andre fritidstilbud. Konsekvensen er, at børn og unge hænger ud i boligområderne og det skaber konflikter med de øvrige beboere.

Antal beboere i det valgte boligområde:

Der bor pr. 1. januar 2012 i alt 5.118 personer i Gadehavekvarteret.

6. Beskrivelse af de fysiske og erhvervsmæssige forhold i det valgte boligområde

Bebyggelsesstruktur og boligforhold:

Beskriv hvad der karakteriserer bebyggelsesstrukturen i det valgte boligområde (f.eks. karréer, stokke, punkthuse, rækkehuse eller andet). I hvor høj grad er der tale om et område, som er præget af store og monotone bebyggelser, som er mere eller mindre isoleret fra den øvrige by og langt fra bymidte og servicefunktioner?

Gadehavekvarteret er karakteriseret flere mindre bydele uden indbyrdes sammenhæng og desuden ved:

- Stokbebyggelse fra 1970'erne
- Store monotone bebyggelser
- Funktionsadskillelse
- Fravær af spændende uderum og mødesteder
- Isoleret fra den øvrige by

Etagebyggeri udviklet indenfor en kort årrække

De tre største boligbebyggelser er opført i 1973-75: Gadevang med 1073 lejligheder, Gadehavegård med 988 lejligheder og Olufsborg med 224 lejligheder. De er alle etagebebyggelser i 4 etager. Boligerne ligger i stokke parallelt med hinanden. Kun i

Gadehavegård er dette mønster afbrudt af 4 stokke vinkelret på de øvrige, så der dannes 3 "kors".

Bebyggelserne afspejler, at de har været udviklet inden for en kort årrække med en færdig plan fra begyndelsen. Det har den konsekvens, at hvert område arkitektonisk er meget lidt differentieret. Bebyggelserne har dog hver sine særlige arkitektoniske kendetegn samt fordele og ulemper. F.eks. terrassehusene i Gadevang, der rummer store grønne tagterrasser, og gårdrummene i Gadehavegård.

Dominerende biltrafik og parkeringspladser

Både nord for både Gadehavegård og Hallandsparken, samt nord for Gadevang er der etableret meget store og dominerende parkeringspladser. Biltrafikken til og fra boligområderne er blevet højt prioriteret i planen for området, og Gadehavegårdsvej, der betjener områder er meget bred. Gadehavegårdsvej er uden facader og uden cykelsti, hvilket er med til at isolere bebyggelserne fra den øvrige by.

Funktionsadskillelse

Planlægningen af Gadehavekvarteret har bygget på idéen om funktionsadskillelse. At man bor ét sted, handler et andet, arbejder et tredje og dyrker fritidsinteresser et fjerde. Det har skabt et kvarter uden ret mange funktioner, der kun lever på bestemte tider af døgnet, mens det ligger øde og "dødt" hen på andre tidspunkter og virker utrygt.

Rækkehuse

Vest for Gadehavegård og Olufsborg ligger Hallandsparken opført i 1978-1979. Det var i starten meningen at 2. etape af Olufborgs etagebyggeri skulle bygges på den grund hvor Hallandsparken ligger i dag, men da Høje-Taastrup Kommune traf beslutningen var Byrådet bange for at Olufborg ville udvikle sig til en ghetto. I stedet blev Hallandsparken 18 bygninger med i alt 113 rækkehuse i to etager. Også Margretheparken i den gule by er tæt/lave byrækkehuse.

Beskriv hvad der karakteriserer ejerforholdene (f.eks. almene lejeboliger, private lejeboliger, andelsboliger og ejerboliger) og hvem administrerer boligerne i området:

Gadehavegård er den største almene boligbebyggelse i Høje Taastrup. Bebyggelsen hører under Boligselskabet DFB, der administreres af Domea. Gadevang, Olufsborg og Hallandsparken er bebyggelser med private ejerboliger, der administreres af hver sin ejerforening.

Er boligsammensætningen ensidig i retning af mange almene boliger? Er der behov for boliger med andre ejerformer?

Der er en overrepræsentation af almene boliger i forhold til resten af kommunen. Der 41 % almene boliger i Gadehavekvarteret. Gennemsnittet for Høje-Taastrup Kommune er 25 %. Der er ikke umiddelbart mulighed eller behov for etablering af nye boliger og herigennem sikre andre ejerformer.

Er der problemer med at få genudlejet fraflyttede boliger? Er der faldende efterspørgsel fra boligsøgende, som resulterer i tomme lejligheder i perioder med faldende efterspørgsel?

Efter at Gadehavegård i 2012 kom på Regeringens liste over udsatte boligområder (ghetto-listen), har boligselskabet oplevet en faldende efterspørgsel, og der er stor risici for, at der i fremtiden vil opstå tomgangsproblemer. I øjeblikket er ventetiden på en bolig 2-3 måneder. Også i Gadevang og Hallandsparken er det nemt af få en bolig. På nuværende tidspunkt er der 33 ejerlejligheder til salg her (pr. 10.12.2013) og mange fremlejes.

Hvis der er øvrige forhold vedrørende boligområdets boliger og boligejendomme, som er væsentlige at fremhæve, beskriv dem venligst her:

Ikke relevant.

Erhverv, detailhandel og erhvervsejendomme:

Beskriv hvilken type erhverv og detailhandel, der er i området:

Områdets erhverv og detailhandel ligger i kanten af området mod øst og syd. Desuden er der erhverv i den gule by omkring Høje Taastrup Station og syd for jernbanen. City2 ligger derudover centralt i Høje Taastrup by med mange forskellige større og mindre butikker.

Er der erhvervslokaler, som det er svært at udleje?

Der er en del tomme butikslejemål langs Høje Taastrup Boulevard.

Er der behov og mulighed for at etablere yderligere erhverv?

De få butikker der er i og i umiddelbar nærhed af kvarteret forsyner beboerne med dagligdagens fornødenheder, men caféliv og egentligt handelsliv er der ikke. Dette hænger sammen med City2, der med sit udbud af butikker og shopping-muligheder langt overskygger handlemulighederne på torvet. Det vurderes, at der ikke er behov eller muligheder for at ændre på dette.

Er der erhverv i området, som kan spille en positiv eller negativ rolle i områdets udvikling?

I og i umiddelbar nærhed af kvarteret findes en del større erhverv. Særligt indenfor autobranschen findes en koncentration af forskellige virksomheder i værdikæden. Disse virksomheder kan inviteres til partnerskaber og samarbejde med henblik på at øge de unges uddannelses- og jobparathed.

Det er ikke realistisk at forsøge at skabe byliv i området alene ved at satse på erhvervs-, handels- og caféliv. Det er tidligere afprøvet at satse på et mere aktivt liv i området omkring Høje Taastrup Station og langs Høje Taastrup Boulevard, men det har vist sig, at der indtil nu ikke har været grobund og tilstrækkelig stor kritisk masse til et varieret detailhandels- og caféliv.

Hvis der er øvrige forhold vedrørende områdets erhverv, som er væsentlige at fremhæve, beskriv dem venligst her:

De ringe muligheder for at løfte området gennem et attraktivt og varieret detailhandels- og caféliv betyder, at vi med denne ansøgning, og en omfattende områdefornyelse, vil gå andre veje i forhold til at skabe liv og aktivitet i kvarteret og dets nære områder.

Trafikforhold, infrastruktur og byrum:

Beskriv om der er problemer i forhold til trafikforbindelserne til den øvrige by (er der f.eks. offentlig transport i ydertimerne):

Planlægningens historie og byens udvikling har skabt en række isolerede øer afskåret af infrastrukturelle hovedårer med tung trafik. Dette er med til at forstærke fornemmelsen af en spredt by uden interne sammenhænge og adskillelsen af tung og let trafik er medvirkende til dette. De meget trafikerede veje kommer til at virke endnu mindre tilgængelige, idet bilister bevæger sig udelukkende på egne præmisser. Den tunge trafik har skabt behov for støjbuffer i form af grønne elementer mellem veje og bebyggelse - især i forbindelse med boligområderne. Dette har yderligere forøget både den fysiske og mentale afstand mellem de forskellige områder i Høje Taastrup.

Beskriv om der i boligområdet er behov for ændring af trafikforhold, f.eks. grundet trafikbelastning, trafikale problemer, problemer med nedslidning af veje, dårlige forhold for bløde trafikanter m.v.:

Hele Høje Taastrup skal sammenbindes af fornuftige, blandede forbindelser for gående, cyklende og kørende. Derudover skal der især sættes fokus på de enkelte forbindelser mellem de separerede byområder, så Høje Taastrup bliver en samlet by med høj tilgængelighed for alle. Aktuelt vil Områdefornyelsen udpege vigtige adgangsveje og forbindelser, som skal bearbejdes.

Beskriv om der er behov for indretning eller forskønnelse af byrum og grønne arealer i boligområdet:

En stor del af Gadehavekvarteret er præget af at være nedslidt og udtrykker en stemning af identitetsløshed og utryghed. For at skabe en rød tråd gennem kvarteret kan der udpeges følgende muligheder for udvikling af byrum og grønne arealer, som ligger inden for kvarteret:

Skolegården som pejlemærke og katalysator

Skolegården ligger som et tomt, øde og udtryksløst indgangsområde til bydelen. Skolegården har dog på sigt potentialer til at fungere som pejlemærke for kvarteret, et attraktivt mødested med mulighed for ophold og aktiviteter både i og udenfor skoletiden. Her vil det være oplagt at anvende skolens naturfaglige profil og skabe aktivitets- og opholdsmuligheder, der opfordrer til leg og læring omkring naturfag og naturlove – et "Gadehave Universe". Gennem samarbejde med institutioner og boligforeninger kan dette tema anvendes til forbedring af kvarterets øvrige uderum.

Adgangsvej til kvarteret

Forbindelsen mellem skolen og stationsforpladsen vil på sigt kunne fungere som en tryk velkomst til området trafikmæssigt ved at gennemføre en trafiksikkerhedsforanstaltning på Gadehavegårdsvej. Ved at skabe forbindelsen og åbne op for området vil der komme en tydeligere adgangsvej ind, som vil byde både beboere og gæster til kvarteret velkomme.

Aktivt brug af forbindelser og mellemrum

Der findes en stor grøn kile samt mange små mellemrum og forbindelser gennem området, som på nuværende tidspunkt ofte ligger øde hen. De kan med fordel bruges mere aktivt og skabe gode trygge grønne årer og pusterum med attraktive aktiviteter gennem kvarteret. Samarbejde mellem parterne i området kan bidrage til optimal udnyttelse af denne ressource.

Forbindelsen til Hakkemosen

Nordvest for kvarteret ligger Hakkemosen, som er et stort rekreativt område. Ved at skabe en oplevelsessti med forskellige lærings- og friluftaktiviteter fra kvarteret til Hakkemosen, vil turen derhen blive mere inviterende og oplagt at begive sig ud på.

Hvis der er øvrige forhold vedrørende boligområdets fysiske forhold, som er væsentlige at fremhæve, beskriv dem venligst her:

Ikke relevant.

7. Beskrivelse af de sociale og kulturelle forhold samt foreningslivet i det valgte boligområde

Befolkningsudvikling:

Beskriv hvordan befolkningsudviklingen har været i det valgte boligområde de seneste år (f.eks. høj fraflytningsfrekvens eller manglende tilflytning):

Antallet af beboere i Gadehavekvarteret er relativt stabilt. Der har været en mindre stigning i antallet af beboere fra 4.826 personer i 2008 til ca. 5.118 i 2012 – en stigning på knap 300 personer. Tallet dækker over et mindre fald i beboere med dansk eller vestlig oprindelse på ca. 150 personer, der dog overgås af en stigning i antallet af beboere med ikke-vestlig oprindelse på knap 450 personer. Som tidligere nævnt, har Gadehavegård dog efter det kom på Regeringens liste over udsatte boligområder (ghetto-listen) oplevet en faldende efterspørgsel.

Beskriv beboersammensætningen i området (f.eks. forholdsvis mange ældre, etniske minoriteter og/eller personer på overførselsindkomster):

Beboersammensætningen i Gadehavekvarteret er præget af en del sociale udfordringer i forhold til blandt andet arbejdsløshed og kriminalitet.

Stor koncentration af borgere med etnisk minoritetsbaggrund

Næsten halvdelen (44 pct.) af alle beboere i Gadehavekvarteret er indvandrere eller efterkommere med ikke-vestlig baggrund. Det samme tal for kommunen som helhed er 19 pct. Desuden bor der mange børn og unge med ikke-vestlig baggrund i Gadehavekvarteret. 32 pct. af beboerne med ikke-vestlig oprindelse er børn under 18 år - mod 23 pct. i kommunen som helhed.

Sociale udfordringer og kriminalitet

I Gadehavekvarteret er Gadehavegård det område, hvor der er den største koncentration af sociale udfordringer, og hvor de mest ressourcetsvage bor.

Mange beboere står uden for arbejdsmarkedet. 26 pct. af alle personer i den erhvervsaktive alder står uden ordinær beskæftigelse - mod 17 pct. i kommunen som helhed. Herudover er det bemærkelsesværdigt, at knap 40 pct. af alle 18-64-årige beboere i Gadehavegård ikke har nogen tilknytning til hverken arbejdsmarked eller uddannelsessystemet (gennemsnit for 2008-11).

Gadehavegård kom i 2012 på regeringens liste over udsatte boligområder. Det skyldes blandt andet problemer med kriminalitet (jf. neden for).

Det skal dog nævnes, at det andet store beboelsesområde i Gadehavekvarteret, Gadevang, også er præget af sociale udfordringer på trods af, at Gadevang består udelukkende af ejerlejligheder. Det spiller muligvis også ind her, at cirka 14 pct. af lejlighederne i Gadevang er fremlejede.

Beskæftigelse:

Beskriv hvad der karakteriserer beskæftigelsessituationen i det valgte boligområde:

Som nævnt ovenfor er Gadehavekvarteret præget af, at der bor en del, der står uden for arbejdsmarkedet. 26 pct. af alle personer i den erhvervsaktive alder står uden ordinær beskæftigelse - mod 17 pct. i kommunen som helhed.

Sociale udfordringer:

Beskriv om der er sociale problemer i det valgte boligområde, og om der er behov for sociale indsatser:

Et kvarter, hvor mange har lille eller ingen kompetencegivende uddannelse, hvor mange står uden for arbejdsmarkedet, og hvor mange familier lever af overførselsindkomster eller har meget lave indkomster, er typisk også kendetegnet ved en række sociale problemer.

Gadehavegård er som nævnt det af områderne i kvarteret, som rummer de største sociale udfordringer. Det afspejles blandt andet i, at mange børn her vokser op hos enlige forældre: 33 pct. af alle børn vokser op hos en enlig forsørger - mod 19 pct. i kommunen som helhed.

Herudover har mange husstande meget lave indkomster. 41 pct. af alle voksne beboere har en årlig bruttoindkomst på under 150.000 kr. – mod 27 pct. i kommunen som helhed. Fattigdomsproblemer øger risikoen for lang række problemer, bl.a. kriminalitet, sygdom og tvangsudsættelser. Der er derfor behov for en større social indsats.

Beskriv om området er præget af kriminalitet og hærværk:

Mange unge mænd får aldrig gennemført en ungdomsuddannelse og har derfor stor sandsynlighed for at gå ledige i længere tid. Kedsomhed, manglende voksenkontakt og mangel på gode rollemodeller giver problemer med normbrydende børn og unge, kriminalitet, hærværk og graffiti, hvilket kan skabe utryghed for de øvrige beboere.

Mange beboere har domme for kriminalitet. Med 320 overstiger antallet af dømte for overtrædelse af straffeloven, våbenloven eller lov om euforiserende stoffer grænseniveauet for at komme på regeringens ghettoliste (270). Tallet gælder kun for Gadehavegård.

Privat og offentlig service:

Mangler der adgang til privat og offentlig service i boligområdet?

I området findes den basale service: skole, bibliotek og institutioner samt et supermarked. Der er i området ikke mulighed for at etablere en nær privat og offentlig service. Vestegnens Politi er dog med mellemrum udstationeret i området med et mobilt kontor og cykelbetjente.

Foreningsliv:

Har I kendskab til og eventuelt samarbejde med de lokale foreninger eller organisationer i boligområdet? Hvis ja, beskriv samarbejdet:

Høje-Taastrup Kommune har et tæt samarbejde med en række forskellige foreninger og organisationer i området. Af frivillige foreninger kan nævnes Høje-Taastrup Idrætsforening hvis største afdelinger er fodbold og gymnastik, Bydelismødrene samt pigeklub og andre små sammenslutninger og foreninger, som blandt andet rangerer under den boligsociale helhedsplan. Samarbejdet er fortrinsvist baseret på at sikre gode fysiske og sociale rammer for frivillighed i lokalområdet. Høje-Taastrup Idrætsforening flyttede i 2012 klubhus fra Hakkemosen til Gadehaveskolens hal og samarbejdet omkring at skabe en tættere lokal forankring og tilslutning fra beboere i kvarteret er allerede i gang og kan med fordel bruges mere aktivt. Gadehaveskolen er i gang med at etablere en række efter skole fritidsaktiviteter som desuden kan være med at skabe et aktivt fritidsliv i området.

Mangler der muligheder for organiserede såvel som uorganiserede fritidsaktiviteter og formelle samt uformelle mødesteder i boligområdet eller i nærheden af det? Hvis ja, uddyb:

Idet Gadehavekvarteret på mange måder fremstår både tomt og indholdsløst vil en målrettet opgradering af de uformelle mødesteder og forbindelser i kvarteret derfor kunne skabe en mere tryk og oplagt arena for de uformelle møder, uorganiserede aktiviteter og foreningsdeltagelse, som kan være med til at skabe sociale relationer, engagement og ejerskab til kvarteret.

Hvis der er andre sociale og kulturelle forhold i boligområdet, som er væsentlige at fremhæve, beskriv dem venligst her:

Ikke relevant

8. Beskrivelse af potentialer i det valgte boligområde

Beskriv potentialer vedrørende det valgte boligområdes beliggenhed og andre attraktionsværdier:

Gadehavekvarterets har en række potentialer i sin umiddelbare nærhed, som kan udnyttes aktivt blandt andet i forhold til natur og fritidsfaciliteter samt uddannelse og forskningsinstitutioner.

Hakkemosen

Hakkemoseområdet er et attraktivt bynært naturområde nord for Gadehavekvarteret. Ca. 1,5 hektar af det samlede Hakkemoseområde er afsat til base for udeskoleaktiviteter og andre pædagogiske muligheder for kommunens skoler, SFOer og institutioner. Økobasen er et offentligt tilgængeligt område, hvorfor mange fritidsbrugere også anvender de udendørs faciliteter, som halvtage, bålsteder og legepladser. Således afholder en del familier f.eks. børnefødselsdage derude. På solrige weekenddage især i sommerhalvåret kan der være flere hundrede mennesker til stede i Hakkemosen. Idet Høje-Taastrup Idrætsforening flyttede til Gadehaveskolen står deres tidligere baner og udendørs faciliteter i Hakkemosen ubenyttet hen. Derfor overvejer Høje-Taastrup Kommune andre anvendelsesmuligheder for banerne og nye faciliteter og aktiviteter i Hakkemoseområdet. Hakkemosen kan være et stort aktiv for Gadehaveskolen som naturfaglig profilskole.

Regionalt Fritidsområde

Vest for Hakkemosen råder Høje-Taastrup Kommune over et stort areal på 140 ha, som i 30 år har været reserveret til regionalt fritidsområde i regionsplaner og fingerplaner for Hovedstaden. Visionen er, at der her skal etableres rekreative og oplevelsesmæssige udfoldelsesmuligheder for regionens borgere. Udviklingen af det regionale fritidsområde er strategisk vigtig for Høje-Taastrup Kommune og vil bidrage til at synliggøre kommunens attraktive beliggenhed og unikke tilgængelighed både i Hovedstadsregionen og Øresundsregionen som helhed. Der har været forskellige planer for arealet, bl.a. en Multiarena og en HC Andersen temapark. Men disse planer er indtil nu ikke realiseret. I dag arbejdes der på at skabe en klynge af fritidsaktiviteter, der kan tiltrække borgere fra hele Hovedstadsområdet. Forudsætningen er blot, at det er et 100 % privatfinansieret projekt. Indtil nu er det lykkedes at få placeret Copenhagen Air Experience i den nordlige del af området, hvor publikum kan lege vægtløs i en aerodrom.

Gadehaveskolen

Gadehaveskolen er med sine 500 elever en vigtig institution for området, også selvom skolen bærer tydeligt præg af, at den ligger i et område med mange økonomisk vanskeligt stillede og socialt udsatte børn. Med henblik på at gøre skolen til et attraktivt valg, også for ressourcestærke forældre, har Høje-Taastrup Kommune etableret Gadehaveskolen som Naturfaglig Profilskole, med virkning fra skoleåret 2011/12. Den naturfaglige profil giver en fælles identitet og nye muligheder for at arbejde projektorienteret, eksperimenterende, udfordrende og undersøgende.

Høje-Taastrup Bibliotek

I 2011 blev Høje-Taastrup Bibliotek flyttet fra Rådhuset til Gadehaveskolen, hvor det blev sammenlagt med skolebiblioteket i moderniserede lokaler. Fællesbiblioteket i Gadehavegård har været med til at skabe en mere åben skole, som kan bruges af hele Gadehavekvarteret også udenfor skolens almindelige åbningstid. Biblioteket er blevet et mødested og læringsrum for skolen og for kvarterets beboere, bl.a. med målrettede tilbud til indvandrere eller ressourcetsvage familier. Biblioteket tilbyder bl.a. lektiehjælp og har uddannet bydelsmødre, dvs. frivillige kvinder, der hjælper andre kvinder i forhold til kost og sundhed, børneopdragelse, netværk, kontakt til foreningslivet og hjælp til at oversætte breve fra kommunen mv. I 2013 er der igangsat et udviklingsprojekt, der skal udvikle samarbejdet mellem biblioteket og den boligsociale indsats yderligere.

Uddannelse og forskning

I Gadehavekvarteret ligger også Cph West og vest for Gadehavekvarteret ligger Høje-Taastrup Gymnasium, nord for Gadehavekvarteret ligger Teknologisk Institut, og vest for Teknologisk Institut ligger den Kongelige Veterinære Landbohøjskole og nordens største dyrehospital. Høje Taastrup har således en uddannelses- og forskningsprofil, der kan kunne udnyttes langt bedre. I dag har Høje-Taastrup Kommune har svært ved at holde på de unge borgere i kommunen, der som regel fraflytter kommunen efter endt gymnasial uddannelse. Måske kunne der etableres et miljø, der kunne fastholde de unge, der læser på en videregående uddannelse i kommunen.

Beskriv potentialer vedrørende det valgte boligområdes økonomiske udvikling (f.eks. mulighed for udvikling i private erhverv og service eller offentlig service, der kan bidrage til udviklingen):

Med de mange uddannelsesinstitutioner i området er det oplagt at der etableres et stærkt forankret uddannelses- og skoleliv, der både understøtter de unges muligheder og valg for videreuddannelse, og som samtidig spiller en rolle for områdets profil. Et samarbejde mellem institutionerne vil styrke en sådan vision. Også samarbejde med erhverv i og nær området kan medvirke til at øge de unges uddannelses- og job-parathed.

Beskriv andre potentialer i det valgte boligområde, som er væsentlige at fremhæve:

Boligforeningen Domea arbejder på at omdanne dele af boligbebyggelsen i Gadehavegård til et 0-energihus. Miljøbevidsthed og miljømæssig bæredygtighed er emner med potentiale og muligheder for at tiltrække en anden type beboere til Gadehavegård, ligesom det i forbindelse med Gadehaveskolens Naturfaglige profil, kan sætte områdets energi- og miljøbevidsthed i spil. Derfor ser Høje-Taastrup Kommune også med stor interesse på disse planer.

9. Beskrivelse af de overordnede mål og visioner for områdefornyelsen

Hvad håber I på, at en eventuel områdefornyelse vil betyde for boligområdet i løbet af de fem år, områdefornyelsen vil blive gennemført i boligområdet?
(se eksempler i vejledningen)

Overordnet set vil en områdefornyelse af Gadehavekvarteret være med til at løfte kvarteret både fysisk og socialt.

Bydel med attraktiv karakter

Gadehavekvarteret skal integreres i Høje Taastrup by, men også være en selvstændig bydel med sin egen karakter og hvor mange forskellige mennesker har lyst til at opholde sig i kortere eller længere tid. Det skal være områdefornyelsens vision. Beboerne skal være glade og stolte, både for selv at bo der, og fordi andre har lyst til at komme der. Glæden ved at bo i Gadehavekvarteret skal være naturlig for beboerne, fordi kvarteret tilbyder en palet af mangfoldighed, oplevelser, gode boliger, attraktive udeområder og en beliggenhed, som ikke findes andre steder i kommunen. Det skal være et område med et uddannelsesmiljø der spænder over en attraktiv folkeskole og et videre uddannelsespotentiale fra ungdoms- til videregående uddannelser, som giver Gadehavekvarteret et åben, indbydende og rummende miljø på alle niveauer.

Styrket identitet og spændende byrum

For at det kan lykkes skal områdets identitet styrkes og dets isolation i forhold til den øvrige by skal brydes. Der skal skabes gode forbindelser til og gennem kvarteret og der skal skabes anledninger for at komme i området. Det kan være byrum, som er udformet på en spændende og udfordrende måde, eller det kan være naturskønne områder i tilknytning til kvarteret som giver mulighed for forskellige friluftaktiviteter. Det gælder om at gøre aktiv brug af alle de uudnyttede ressourcer, der allerede findes i området.

Mindske utryghed og sociale problemer

Samtidig er det vigtigt at tage hånd om de sociale problemer, der er i området. Der skal tages hånd om de mange børn og unge i kvarteret, som skal hjælpes ind i klub- og fritidstilbud og de unge som skal hjælpes ind i uddannelses tilbud. Der er også behov for en kriminalitetsdæmpende og forebyggende indsats. Endvidere skal vi undgå parallelsamfund, hvor borgere med anden etnisk baggrund end dansk ikke er en del af det store fællesskab. Der skal skabes fællesskaber og oplevelser på tværs af kulturelle baggrunde.

Forsøgsprojekt om tryghed og kriminalitetsforebyggelse i byfornyelsen

Med udgangspunkt i den aktuelle diskurs omkring sammenhængen mellem fysiske, bymæssige forhold og problemer med kriminalitet og utryghed ønsker Høje-Taastrup Kommune at gennemføre et forsøgsprojekt, der undersøger, tester og dokumenterer intelligent tryghedsskabelse. Det vil sige, hvordan kriminalpræventive tiltag kan sammenkobles med byrumsudvikling eller områdefornyelse på nye måder, således at nødvendige kriminalpræventive foranstaltninger kan indbygges i byrummene med en funktionel, social og æstetisk merværdi til følge.

Forsøgsprojektet vil have et særligt fokus på tre strategiske byrum, nemlig stier (trafik/bevægelse), opgange (ophold/passage) og græsarealer (udfoldelse/aktivitet). Disse områder udpeges såvel i Gadehavegård som generelt i almene boligområder som steder med kriminalitet og utryghed, og det er samtidig områder med betydning for det daglige sociale liv og et fællesskabende byliv. Projektet vil i de tre områder sætte lysets betydning i centrum af undersøgelsen, idet lys spiller en central rolle i både i udviklingen af trygge byrum og i at skabe levende, æstetiske og spændende byrum.

10. Borger- og aktørinddragelse i områdefornyelsen

Beskriv hvilke mulige samarbejdspartner, I gerne vil inddrage i områdefornyelsen eller allerede samarbejder med (f.eks. beboere, virksomheder, boligorganisationer, afdelingsbestyrelser, grundejerforeninger, handelsforeninger, kulturinstitutioner, skoler eller daginstitutioner):

Gadehavekvarteret er præget af sociale og fysiske udfordringer, som kræver inddragelse af en bred række aktører. Af relevante aktører kan nævnes:

Grundejere, andelshavere og lejere i kvarteret: Ejerforeninger, almene boligorganisationer og afdelingsbestyrelser, beboere

Videns og uddannelsesinstitutioner i og omkring området: Gadehaveskolen, Cph West, Biblioteket, den kommunale fritids-/ungdomsklub, daginstitutioner m.fl.

Foreninger og klubber: Blandt andet Beboerklubber, Bydelsmødre, Idrætsforeninger, Natteravnene m.fl.

Erhverv i og omkring området

Beskriv hvordan I på nuværende tidspunkt forestiller jer, at inddrage borgere og andre aktører i områdefornyelsen (f.eks. bred borgerinddragelsesproces, hvor alle borgere inviteres til at deltage eller mere selekteret borger-/aktørinddragelse, hvor I fokuserer på udvalgte målgrupper, eller en kombination af de to modeller):

I forbindelse med udarbejdelse af program for områdefornyelsen inddrages borgere og centrale aktører i området.

Deltagelsesniveau

Det forventes at inddragelsesprocessen vil være på flere niveauer, hvor borgerne og

aktørerne kan byde ind, afhængigt af deres ønske til involveringsgraden. Der skal således være mulighed for deltagelse og indflydelse for både dem som kun ønsker at deltage punktuelt f.eks. til åbne borgermøder i løbet af processen, og dem som ønsker at blive en større del af den fortløbende proces. Det vil derfor være muligt at deltage i åbne mere uformelle ideudviklingsmøder i forbindelse med programudarbejdelsen og mindre projekter og fremadrettet blive mere engageret i den overordnede udvikling.

Konkretisering af projektideer

De første møder skal for det første omsætte tankerne fra ansøgning til konkrete projektideer. For det andet skal møderne bidrage til at skabe bredt ejerskab til ideerne hos både enkeltpersoner, organisationer og institutioner – et ejerskab, som projektorganisationen i gennemførelsesfasen kan bygge videre på. For det tredje skal møderne opbygge en netværksorganisation for de, som er interesserede i at lægge mere tid og kræfter i projektet, som kan sikre fortsat udvikling og forankring af områdefornyelsen.

Gennemførelsesfasen

I selve gennemførelsesfasen vil borgerinddragelsen blive udvidet med åbne borgermøder, hvor alle borgere har mulighed for at være med til at påvirke udviklingen af de konkrete projekter. Desuden vil netværket fra programfasen, blive udvidet og inddraget som et forum, der kan kvalificere projektudviklingen og fastholde den lokale forankring. Til de enkelte delprojekter knyttes bruger- eller følgegrupper, som kan bidrage med ideer og praktisk medvirken. Sådanne grupper er åbne for alle interesserede.

Lokal forankring og sociale relationer

Måle med inddragelsesprocessen i områdefornyelsen er både at mobilisere lokale ressourcer og aktive frivillige samt at skabe medejerskab og engagement, som kan sikre den lokale forankring. Områdefornyelsen skal desuden sætte rammerne for sociale relationer og et stærkt lokalt sammenhold i området, men også bygge bro og skabe sociale og netværksmæssige relationer som rækker udenfor området.

11. Organisering af områdefornyelsesprojektet

Beskriv hvordan I påtænker, at et eventuelt områdefornyelsesprojekt skal organiseres (f.eks. hvordan I vil sikre det tværsektorielle samarbejde omkring projektet, hvilke forvaltninger som vil deltage i projektet, hvilken forvaltning der skal være overordnet ansvarlig, inddragelse af det politiske niveau, eventuel brug af eksterne konsulenter osv.):

Der etableres en styregruppe med repræsentanter udpeget af Byrådet. Styregruppen vil bestå af repræsentanter Gadehavekvarteret, f.eks. institutioner, grundejere og foreninger. Endvidere vælges repræsentanter fra Byrådet til styregruppen. Der udpeges en formand fra lokalområdet og en næstformand fra Byrådet. Formandskabet udarbejder dagsordenen til styregruppemødet.

Styregruppen skal sikre, at områdefornyelsens aktiviteter og projekter afspejler kvarterets ønsker og behov bedst muligt. Styregruppen skal sikre, at der sker en bred borger- og brugerinddragelse i forbindelse med gennemførelsen af områdefornyelsen. Denne inddragelse kan f.eks. ske gennem tema- og projektgrupper, gennem borgermøder mv. Styregruppen skal først sikre, at der udarbejdes et byfornyelsesprogram for områdefornyelsen, som er koordineret med andre relevante planer og indsatser i kvarteret. Når byfornyelsesprogrammet er vedtaget skal styregruppen sikre, at der udarbejdes detailplaner for delprojekter og indstille disse til Byrådet. Endelig skal styregruppen medvirke ved den løbende evaluering af områdefornyelsen og i den endelige evaluering og afrapportering til Byrådet og ministeriet.

Områdefornyelsen hører under Plan og Miljøudvalget og er en del af By- og

Kulturdirektørens ansvarsområde. Projektledelsen placeres i Center for Fritid og Kultur, der dermed får en koordinerende rolle på tværs af de øvrige relevante fagcentre. Kommunen har ansvar for fremdriften i projektet, herunder kommunikation, fundraising og økonomistyring, samt at forberede den politiske behandling af områdefornyelsen i de stående udvalg og Byrådet. Kommunen yder endvidere bistand til de tema og arbejdsgrupper der nedsættes af styregruppen, og sikrer at projekterne får et højt fagligt niveau. Kommunen skal endvidere sikre, at de indsatser der skitseres i byfornyelsesprogrammet, bliver dækket ind, og at der opnås helhed i områdefornyelsen, med inddragelse af de relevante fagcentre.

12. Beskrivelse af de initiativer I på nuværende tidspunkt ønsker at igangsætte i forbindelse med områdefornyelsen

Beskriv kort hvilke initiativer, I ønsker at igangsætte i boligområdet på baggrund af de fysiske, sociale og kulturelle udfordringer og potentialer, som I har beskrevet i punkt 6-8 og målsætningerne fra punkt 9 (se eksempler på initiativer i vejledningen):

De initiativer som ønskes igangsat relaterer sig fortrinsvist til skolen som katalysator for udviklingen af området, koblingen til Hakkemosen samt koblingen til trafik og stationsområdet. Desuden ønskes der iværksat en række indsatser indenfor børne- og unge området samt det kriminalpræventive område.

Skolen som katalysator for området

Gadehaveskolens potentiale for at være et centralt mødested for Høje-Taastrup Kommunes borgere er ikke fuldt udnyttet. I 2011 blev Folkebiblioteket flyttet til skolen, og det har været med at gøre skolen til et mere åbent og tilgængeligt sted, men skolegårdens få lege- og aktivitetsmuligheder lokker ikke mange brugere til at opholde sig der mere end højst nødvendigt. Skolen og biblioteket er imidlertid områdets vigtigste kulturinstitutioner, og de eneste tilbud i kvarteret som tiltrækker borgere fra hele Høje-Taastrup By. Skolen og biblioteket er derfor en vigtig brik i at vise områdets ansigt udadtil. Skolens uderum skal vise den naturfaglige profil på en måde der inviterer til leg og læring.

Skolegården er placeret på en akse der løber direkte fra stationen og som ender i skolen. Områdefornyelsen skal bruges til at opgradere denne "akse", og her skal skolegården blive en del af en række af uderum og opholdssteder som skal binde byen og dens grønne områder mere sammen. Men de fysiske forhold omkring skolen, herunder adgangsforholdene, trænger til forbedring. Indgangen til skolen er præget af en tunnel under Gadehavegårdsvej, med ramper mure og trapper. Tunnelen er i dag spærret for gennemgang og er kommet til at blive både en fysisk barriere foran skolen og et utrygheds-skabende element. Det er et stort ønske, at indgangen til skolen markerer sig flottere i gadebilledet, og får tilført ny funktionalitet, ved en renovering, som gør pladsen til et aktivt byrum og en markør for området.

Pladsen foran skolen og biblioteket skal bearbejdes til et smukt byrum, der afspejler pladsens vigtige betydning for områdets image. Pladsen skal både signalere en varm velkomst til området, og give muligheder for ophold. På pladsen ønsker vi at skabe et synligt element, som kan markere bibliotekets placering, skolens profil og skabe en sammenhæng med Høje Taastrup centrum og stationen. En bearbejdning skal give pladsen et kvalitativt udseende, med ny belægning, belysning, møblering og beplantning. Pladsen foran skolen og biblioteket skal strække sig ud over Gadehavegårdsvej som en let hævet flade og dermed ud over at blive en markør for området, også bidrage som til at dæmpe trafikhastigheden på Gadehavegårdsvej. I forbindelse med udviklingen af pladsen foran skolen og biblioteket søger skolen fondsmidler fra pulje "Drøn på Skolegården" til at tilføre skolegården bevægelses og læringselementer, der både kan bruges i- og udenfor skoletiden. Dette projekt støttes ikke økonomisk af

områdefornyelsesindsatsen, men vil kunne supplere denne.

Der skal arbejdes med at integrere skolen og biblioteket mere i hverdagen for beboerne i kvarteret og for andre end de elever der går på skolen. Målet er at udvikle skolen og biblioteket sammen med de institutioner og foreninger der bruger den, til et lokalsamfundscenter/et lokalt mødested, hvor der også er liv efter skoletid. Denne proces er sat i gang og i dag er skolen og biblioteket ramme for sundhedsplejerskernes arbejde med gravide samt mødre og deres børn i området, ligesom kvarterets bydelsmødre holder til her. Gadehaveskolen har endvidere nogle helt unikke muligheder, der bør udnyttes. Skolen råder over et metalværksted, et sløjdlokale og et formningsværksted. Adgangen til disse lokale kan evt. være direkte fra terræn og dermed koble skolen til Gadehavestien som løber gennem kvarteret.

Gadehaveskolen har en langt større andel af overvægtige børn, end andre af kommunens skoler. Der skal arbejdes på at udvikle de eksisterende sportstilbud i kvarteret, så flere børn og unge bevæger sig som en naturlig del af hverdagen, og ikke mindst så de fungerer som mødesteder, hvor der skabes nye netværk. Det kunne f.eks. være at arbejde med uformelle former for sport på arealer langs Gadehavestien og dermed bidrage til, at denne del af Gadehavekvarteret ændrer sig til at være et mødested for alle beboere. Skolen råder også over et stykke af sportspladsen, nær Gadehavegårds boligblokke, der kan udnyttes til andre former for sport, f.eks. rulleskøjler, BMX eller skateboard. Måske kan kvarterets store parkeringspladser udnyttes mere optimalt med aktivitetsmuligheder?

Kobling af Gadehavekvarteret med Hakkemosen

Hakkemosen er trods den barriere, som Roskildevejen udgør, en stor ressource, der kan skabe et af de tyngdepunkter og mødesteder, som Gadehavekvarteret mangler. Hakkemosen ligger blot én kilometer fra Gadehavegård og dermed tættere på end City2. Området er meget naturskønt og vildt område med fisk i søen, dyr der græsser og mulighed for at dyrke forskellige former for friluftaktiviteter. Der findes en naturvejleder i området, som bruges af de lokale daginstitutioner og skolen. Området er også et populært sted at holde picnic om sommeren, også for beboere med anden etnisk baggrund end dansk.

Det er i dag vanskeligt for mange at finde frem til Hakkemosen – specielt for gående fra stationen. Det opleves ofte at besøgende til Hakkemosen har svært ved at orientere sig når de skal passere gennem Gadehavekvarteret for at komme til deres mål, og der er ikke en entydig vej mellem stationen og Hakkemosen, da der mangler stiforbindelser langs Halland Boulevard mv.. Nogle besøgende føler sig også utrygge på det eksisterende stisystem, der er gemt væk fra vejene. Områdefornyelsen skal forbedre adgangen til Hakkemosen og bidrage til at brugen af området forsigtigt intensiveres.

Til sikring af en logisk og tryk forbindelse mellem stationen, gennem Gadehavekvarteret og Hakkemosen etableres en ny stiforbindelse. Stiforbindelsen skal løbe langs den akse, der går fra stationen til Gadehaveskolen. Herfra skal den fortsætte rundt langs skolegården til Gadehavestien. Fra Gadehavestien kan forbindelsen fortsætte langs det etablerede cykel- og stiforløb indtil Roskildevej. På den anden side af Roskildevej markeres indgangen til Hakkemosen. Herfra er det tanken at der etableres en sti, der giver fat i de eksisterende stiforløb i Hakkemosen.

Stien skal ved sit forløb, belægning, belysning og møblering være af høj kvalitet. Det skal overvejes, om der kan opsættes kunst på stien, eller andre elementer, der kan lede cyklister og fodgængere gennem området. I forbindelse med etableringen af det fornyede stiforløb, etableres en oplevelsessti rundt i området. Det eksisterende stinet anvendes hertil, og forsynes med kunst og andre oplevelser, som f.eks. plads til leg, særlige motionsredskaber, o.l. Oplevelsesstien slutter i et forløbet omkring søen i Hakkemosen, hvor der i øvrigt skal etableres endnu flere muligheder for at sidde og nyde naturen. En ny, smuk og velbelyst stiforbindelse vil skabe øget tryghed flere besøgende i området. Ved sammenkoblingen med en oplevelsessti, der giver endnu flere borgere mulighed for

at motionere, spadserere og i øvrigt bruge området, skabes også tryghed ved et øget liv i området. Og så vil Hakkemosens enorme potentiale som smukt naturområde blive udnyttet bedre, idet flere af kommunens borgere vil søge de rekreative muligheder her.

Trafik og stationsområdet

Gadehavegårdsvej opleves i dag som kedelig og utidssvarende og er med til at trække områdets image ned. Vejens lange, lige forløb inviterer ofte bilisterne til at køre hurtigere end godt er, og er medvirkende til, at det kan være vanskeligt at passere vejen på en tryk måde. Det er specielt et problem i forhold til busstoppestederne, hvor mange, bl.a. børn og unge, skal til og fra i myldretiderne. Det indgår i områdefornyelsen, at forbedre trafiksikkerheden på Gadehavegårdsvej, f.eks. ved at etablere flere fodgængerovergange med midterheller. Udvidelsen af Pladsen foran skolen og biblioteket indgår også i forbedring af sikkerheden, idet ønsket er, at kørebanen på den nye plads hæves og belysningen her forbedres.

Stationsforpladsen ved Høje-Taastrup St. er præget af en del bustrafik. Det betyder, at pladsen opleves som en lidt kedelig trafikafviklingsplads, i stedet for et indbydende byrum, der formidler adgangen til Høje-Taastrup C. Stationsområdet rummer en række butikker og liberale erhverv. Bylivet her er imidlertid i en halvsløj forfatning. En del af butikslokalerne er ikke lejet ud og butiksubuddet er meget begrænset. Stationsområdet fungerer primært som tilkørsel hertil for busser. Pladsen er i sin udformning og funktion lidt kedelig. Områdefornyelsen vil bidrage til at løfte stationsområdet gennem særlig belysning, belægninger og møblering, samt kunstnerisk udsmykning. Projektet omfatter kun den nordlige stationsforplads, men de konkrete løsninger vil blive koordineret med planerne syd for jernbanen.

Aktiviteter for børn og unge i området

I Gadehavekvarteret findes en meget stor del børn og unge, hvoraf mange har anden etnisk baggrund end dansk. Det er langt fra alle disse børn og unge, der benytter de eksisterende fritidstilbud. Det giver en række udfordringer for området, når en stor gruppe, specielt unge, ikke har noget fornuftigt at tage sig til. Der er derfor et stort ønske om at yde en indsats i forhold til børn og unge i et samarbejde mellem skolen, biblioteket, klubben og den boligsociale helhedsplan – og måske erhverv i og omkring området. Det handler bl.a. om at være opsøgende og vejlede disse unge i forhold til en fornuftig aktivering, herunder skabe brobygning til eksisterende klubber og institutioner. I den forbindelse kan man også se på om der er de nødvendige ressourcer til at være opsøgende i forhold til de unge. Der kan også arbejdes med toneangivende unge som positive rollemodeller for andre børn og unge i kvarteret, en slags storebrorordning, der er med til at skabe tryghed og forebygge negativ adfærd og kriminalitet. Områdefornyelsen afsætter et pulje-beløb, der kan anvendes til at understøtte de initiativer, der skønnes at være relevante i forhold til børn og unge i kvarteret. Fordelingen af midlerne skal tildeles efter konkrete ansøgninger og vurderinger.

Sociale initiativer og tryghedsskabende aktiviteter

Som del af områdefornyelsen skal der generelt sættes fokus på muligheden for aktiviteter for alle beboere for derigennem at sikre et aktivt lokalmiljø og ejerskab til bydelen. Her er det vigtigt at beboerne også selv kommer på banen i forhold til drømme og ønsker til deres kvarter. Vigtigt er det også at gøre op med den utrygge stemning som der er i byen både socialt ved fællesskabsorienterede aktiviteter og fysisk ved f.eks. gennem en kortlægning af hverdagslandskaberne samt kriminalpræventiv tilgang at vurdere, hvor der bedst sættes ind for at skabe et tryggere kvarter. Det er endvidere vigtigt at bryde de barrierer ned, der afholder dele af befolkningen for at bruge idrætsforeningerne, biblioteket mv. Disse miljøer skal åbnes op for en bredere del af befolkningen. Høje-Taastrup Kommune har i 2013 igangsat et projekt, der skal få flere til at bruge bibliotekerne. Endvidere arbejder Høje-Taastrup Kommune på at åbne foreningerne for borgere med anden etnisk baggrund, bl.a. ved at få flere borgere med anden etnisk baggrund til at være frivillige som trænere mv.

Høje-Taastrup Kommune ansøger om forhøjet refusion fra byfornyelseslovens forsøgs- og

udviklingsmidler til et projekt om forholdet mellem byrumsudvikling/områdefornyelse og kriminalpræventiv byudvikling. Ifølge Politiets Tryghedsindeks (november 2013) er Gadehavegård det mest utrygge boligområde i Danmark. Sammenhængen mellem fysiske, bymæssige forhold og problemer med kriminalitet og utryghed er veldokumenteret, men kommuner og boligorganisationer har svært ved at omsætte denne viden til konkrete indsatser. Samtidig skal kriminalpræventive løsninger ikke bare vurderes ud fra deres evne til at nedbringe kriminalitet. Vi skal også se på om de bidrager til andre værdier i områdefornyelsen, f.eks. byliv og æstetik, således at vi ikke bare bygger dumme og grimme kriminalpræventive byrum.

Beskriv om der er andre områdebaserede indsatser i området, og i så fald hvilke der er tale om:

Ikke relevant.

13. Inddragelse af private midler og andre ressourcer i områdefornyelsen

Beskriv hvordan I vurderer mulighederne for at inddrage private midler og andre ressourcer i områdefornyelsen. (f.eks. Hvilken type af bolig- og erhvervsinvesteringer kan f.eks. tænkes at blive sat i gang som en del af områdefornyelsen eller efter en områdeindsats?):

I samarbejde med afdelingsbestyrelsen arbejdes der i Gadehavegård med et forsøgsprojekt, der skal nedbringe afdelingens udgifter til energi ved hjælp af efterisolering, lukning af altaner, passiv solvarme og ombygning af varmecentraler og ventilationsanlæg. Bygningerne vil efter ombygningen fremstå som moderne lavenergiboliger. Projekt skal som forsøg udføres på en blok og forventes forelagt afdelingsmødet i november 2013. Afdelingen har fået en fremtidssikringsanalyse udført. Der arbejdes i øjeblikket på om denne kan resultere i en ansøgning og gennemførelse af en fysisk helhedsplan.

På afdelingsmødet i 2011 blev det besluttet, at etablere videoovervågning i afdelingen. Dette er under gennemførelse og forventes afsluttet ultimo 2013. Køkkenudskiftninger i afdelingen gennemføres i takt med, at beboerne tilmelder sig ordningen under råderetten. En ny rammeaftale skal udbydes primo 2014.

14. Overordnet budget

Angiv budget, som knytter sig til de initiativer, I påtænker, skal indgå i områdefornyelsesprojektet (se et eksempel i vejledningen):

Ansøgning om forhøjet refusion fra byfornyelseslovens forsøgs- og udviklingsmidler på i alt 900.000 kr., er tilføjet beløbet under "Udgifter til etablering og forbedring af torve, pladser, grønne arealer opholdsarealer mv."

UDGIFTER	Kommunens andel	Ministeriets andel	Anden finansiering
Udgifter til udarbejdelse af byfornyelsesprogram, information og borgerinddragelse, herunder partnerskaber samt planlægning og koordinering af den samlede indsats	600.000 kr.	300.000 kr.	0 kr.
Udgifter til etablering og forbedring af torve, pladser, grønne arealer, opholdsarealer m.v.	6.900.000 kr.	4.350.000 kr.	0 kr.
Udgifter til etablering og gennemførelse af			

kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger, herunder etablering af lokaler til disse formål	1000.000 kr.	500.000 kr.	0 kr.
Udgifter til etablering af særlige trafikale foranstaltninger	2.000.000 kr.	1.000.000 kr.	0 kr.
I ALT	10.500.000 kr.	6.150.000 kr.	0 kr.

15. Finansiering af områdefornyelsen

Finansiering af de samlede projektkostninger	
Ansøgt udgiftsramme fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter (reservation af støtte til områdefornyelse)	6.150.000 kr.
Kommunens egenfinansiering	10.500.000 kr.
Områdefornyelsens forventede samlede udgifter	16.650.000 kr.

Har kommunen planer om at søge andre finansieringskilder? Hvis ja, hvilke og hvor sikker vurderer I, denne indtægtskilde er?

Ja, se nedenfor.

Har kommunen planlagt finansiering af andre byudviklingsindsatser udover områdefornyelsen i boligområdet?

Høje-Taastrup Kommune samarbejder med Boligorganisationen Domea om at ansøge Landsbygefonden om støtte til en ny 4-årig boligsocial helhedsplan for Gadehavegård, som kan træde i kraft fra 01.01.2014. Helhedsplanen behandles af Byrådet den 16.12.2013, hvorefter den fremsendes til Landsbygefondens endelige godkendelse. Helhedsplanen har et samlet budget på 16 mio. kr. Herudover etablerer Høje-Taastrup Kommune et bemanded 18+ værested, med fokus på opsøgende relationsarbejde overfor de unge, der hænger ud på stierne i Gadehavegård og skaber utryghed med tilråb til forbigående og normbrydende adfærd.

Høje-Taastrup Kommune har ansøgt om at deltage i "Drøn på Skolegården", som er en kampagne hvor Realdania, Lokale- og anlægsskolen og Kræftens Bekæmpelse står bag. Skolegården på Gadehaveskolen var et af de 17 visionsprojekter, der den 16.04.2013 gik videre i konkurrencen. Visionsprojektet er nu udviklet til et forslag på skitseniveau og afleveret til kampagnen 03.12.2013. Ultimo januar 2014 offentliggøres de 5 projekter som modtager støtte til realisering. De udvalgte projekter støttes med op til 50 procent af anlægssummen, dog maksimalt med 2 mio. Høje-Taastrup Kommune har tilvejebragt en kommunal medfinansiering til projektet på 2,9 mio. kr.

VURDERINGSSKEMA VEDRØRENDE BOLIGOMRÅDETS PROBLEMER

I nedenstående vurderingsskema skal I give en sammenfattende vurdering af boligområdets problemer. Det kan være svært at sammenfatte komplekse forhold i et boligområde med et enkelt tal, men det er erfaringsmæssigt et nyttigt supplement for ministeriet til den øvrige beskrivelse af boligområdet.

Princippet i skemaet er, at I som kommune skal give jeres vurdering af, i hvor høj grad en række forhold i boligområdet er væsentlige problemer, som kan begrunde en

områdeindsats. Vurderingerne gives i form af tal på en skala fra 1 til 5. Talværdierne har følgende betydning:

Vurdering	Betydning
0	Ikke relevant
1	Ikke noget problem
2	Et lille problem
3	Et vist problem
4	Et stort problem
5	Et meget stort problem

VURDERINGSSKEMA FOR:

Nyere boligområder med store sociale problemer

I hvor høj grad er følgende forhold efter jeres vurdering et problem for området:	Vurdering på en skala 1-5
---	---------------------------

Fysiske forhold

- nedslidte boliger?	1
- området er fysisk isoleret i forhold til byen?	5
- for stor en koncentration af almene boliger?	4
- for mange små eller store lejligheder?	1
- byggeskader eller andre tekniske problemer?	2
- grimme og nedslidte bygninger og byrum?	5
- trafikproblemer?	5
- manglende beboer- og fritidsfaciliteter?	5
- nedslidte manglende friarealer?	5

Sociale forhold

- mange beboere uden beskæftigelse?	4
- mange beboere, som har sociale problemer?	4
- synlig asocial opførsel eller hærværk m.v.?	5
- integrationsproblemer?	5
- problemer med kriminalitet?	5

Organisatoriske og økonomiske forhold

- risiko for tomme lejligheder?	4
- et svagt foreningsnetværk?	4
- svært at etablere samarbejdspartnere til områdefornyelsen?	1

Byfunktioner

- manglende nærhed til privat service?	5
- manglende nærhed til offentlig service?	3
- manglende muligheder for fritidsaktiviteter?	4

TJEKLISTE

- Alle punkter i ansøgningsskemaet er udfyldt og beskrevet - eller der er skrevet "Ikke relevant", hvis spørgsmålet ikke vurderes relevant for boligområdet**
- Projektets titel er entydig og dækkende for projektets indhold**
- Ansøgers kontaktoplysninger er angivet**
- Vurderingsskemaet er udfyldt**
- Bilag er nummereret og anført i ansøgningsskemaet, og vedhæftet ved fremsendelse af ansøgningsskemaet**
- Nøgletal er indhentet fra Danmarks Statistik og vedhæftet som bilag (ikke et krav). Se vejledning på ministeriets hjemmeside [www. mbbl.dk](http://www.mbbl.dk)**

Vejledning til ansøgningskema om reservation af udgiftsramme til områdefornyelse

Nyere boligområder med store sociale problemer

1. Titel på beslutning om områdefornyelse

Områdefornyelsesprojektets titel oplyses. Projektet skal kunne identificeres ud fra titlen. Vælg derfor venligst en entydig og dækkende titel, der indeholder navnet på det boligområde, I søger om områdefornyelse til.

2. Kommunes adresse

Kommunens adresse oplyses.

3. Kontaktperson i kommunen

Det oplyses, hvem der vil være projektets kontaktperson/projektleder. Det vil sige den person, som ministeriet kan henvende sig til med spørgsmål om projektet. Kontaktpersonens telefonnummer og mailadresse bedes oplyst.

Ved ansøgning erklærer I jer indforstået med, at kommunenavn, titel, projektbeskrivelse, udgiftsramme samt kontaktpersons navn og telefonnummer offentliggøres, hvis projektet støttes med midler.

4. Ansøgt udgiftsramme

Det oplyses, hvilket beløb ekskl. moms der ansøges om tilskud til/reservation af støtte til. Det bemærkes, at den statslige udgiftsramme/tilskud til den enkelte beslutning om områdefornyelse højst kan udgøre en tredjedel af kommunens udgifter til områdefornyelse, dog højst 10 mio. kr. ekskl. moms. Dvs. at et projekt, der støttes med 10 mio. kr. fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, skal matches af en kommunal medfinansiering på minimum 20 mio. kr.

Den tildelte ramme til den enkelte beslutning (det enkelte områdefornyelsesprojekt) vil variere og kan reduceres af ministeriet i forhold til det ansøgte beløb.

I forhold til områdetypen *"Nyere boligområder med store sociale problemer"* kan Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter give tilskud/refusion til følgende udgifter:

- Udgifter til programudarbejdelse.
- Udgifter til eksterne konsulenter i forbindelse med information og borgerinddragelse, herunder udgifter til oprettelse af partnerskaber og til eksterne rådgivere eller projektledere ansat til det særlige formål at planlægge og koordinere den samlede indsats.
- Udgifter til etablering og forbedring af torve, pladser, grønne arealer, opholdsarealer m.v., herunder udgifter til projektering, tilsyn o. lign. vedrørende kommunale anlægsarbejder.
- Udgifter til etablering og gennemførelse af kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger, herunder etablering af lokaler til disse formål. Eksempelvis til etablering af kultur- og aktivitetshuse, kulturelle og sportslige aktiviteter samt boligsociale indsatser til særlige beboergrupper, f.eks. børn og unge, psykisk syge, misbrugere etc.
- Udgifter til etablering af særlige trafikale foranstaltninger, herunder udgifter til trafiksanering og forbedring af parkeringsforhold samt projektering og tilsyn o. lign. vedrørende kommunale anlægsarbejder.

Det gælder endvidere, at Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter **ikke** yder refusion af udgifter til:

- Aktiviteter der er igangsat inden tilsagnet. Det vil sige, at det er en forudsætning for refusionen, at arbejderne ikke er igangsat (undtaget er udgifter til byfornyelsesprogram).
- Almindelige kommunale driftsudgifter eller udgifter til aflønning af kommunale medarbejdere, bortset fra projektledere, der har til opgave at planlægge og koordinere den samlede indsats ifølge programmet.
- Udgifter afholdt af private. Kommunens egen medfinansiering kan ikke erstattes af tilskud fra private fonde eller lignende.

Reglerne om refusion af udgifter til områdefornyelse fremgår af ministeriets bekendtgørelse nr. 480 af 7. maj 2010 om statsrefusion af kommunale udgifter efter lov om byfornyelse og udvikling af byer. Læs mere på:
<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=131852>.

Læs også bekendtgørelse nr. 911 af 16. september 2008 om udvælgelseskrav for reservation af udgiftsramme til områdefornyelse efter lov om byfornyelse og udvikling af byer: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=121300>.

KARAKTERISTIK AF DET VALGTE BOLIGOMRÅDE, DER SØGES OM RESERVATION AF UDGIFTSRAMME TIL

5. Overordnet beskrivelse af det valgte boligområde

Under dette punkt beskrives boligområdet, hvortil der søges om reservation af udgiftsramme.

- Indsæt kort over byområdet eller vedhæft kortet som bilag til denne ansøgning. Angiv bilagsnummeret i ansøgningskemaet og på kortet.
- Boligområdets geografiske afgrænsning beskrives kort.
- Der gives en kort karakteristik af boligområdet og antallet af beboere.

For yderligere om karakteristik af *nyere boligområder med store sociale problemer* se beskrivelse heraf på Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikters hjemmeside under menupunktet "Områdefornyelse".

6. Beskrivelse af de fysiske og erhvervmæssige forhold i det valgte boligområde

Under dette punkt beskrives de fysiske og erhvervmæssige forhold ud fra følgende punkter:

- Bebyggelsesstruktur og boligforhold
- Erhverv, detailhandel og erhvervsejendomme
- Trafikforhold, infrastruktur og byrum.

7. Beskrivelse af de sociale og kulturelle forhold samt foreningslivet i det valgte boligområde

Begrebet "foreningsliv" dækker over bl.a. frivillige foreninger, sports- og kulturforeninger m.v.

"Andre parter" kan f.eks. være boligorganisationer, foreninger, organisationer eller andre interessenter i boligområdet (herunder skoler, daginstitutioner m.v.), som kommunen kan samarbejde med om områdefornyelsen.

8. Beskrivelse af potentialer i det valgte boligområde

Under dette punkt beskrives potentialer i det valgte boligområde ud fra følgende punkter:

- Det valgte boligområdes beliggenhed
- Det valgte boligområdes økonomiske udvikling
- Det valgte boligområdes udbud af privat og offentlig service.

9. Beskrivelse af de overordnede mål og visioner for områdefornyelsen

Beskriv de resultater og virkninger, som I forventer, der vil kunne nås ved gennemførelse af et områdefornyelsesprojekt i det valgte boligområde.

Målsætninger for indsatsen kan være, at:

- forbedre faciliteter og fysiske forhold i området
- mindske de sociale problemer i området og integrationsproblemer
- udnytte og udvikle erhvervsmuligheder og byfunktioner i området
- forbedre udbuddet af boliger og forbedre boligernes stand
- at bremse eller vende en udvikling i området, som går mod en stadig mere socialt eller etnisk ensidig beboersammensætning.

10. Borger- og aktørinddragelse i områdefornyelsen

Det er en forudsætning for støtte, at I inddrager de parter, som berøres af områdefornyelsen. Ved parterne forstås borgere og andre relevante aktører og interessenter i området, som f.eks. det lokale erhvervsliv, beboerne, boligorganisationer, foreninger, skoler, daginstitutioner m.v. Hvem, der skal inddrages og hvordan, er der ikke særlige krav om, idet det vil afhænge af områdets karakter og aktører samt kommunens eksisterende praksis.

11. Organisering af områdefornyelsesprojektet

Under dette punkt beskrives, hvordan I påtænker at organisere et områdefornyelsesprojekt. I beskrivelsen kan der f.eks. indgå overvejelser om, hvilke af kommunens forvaltninger, som vil blive inddraget i områdefornyelsen, og hvilken rolle de vil få. Endvidere beskrives hvilken forvaltning, som forventes at få hovedansvaret for områdefornyelsen, og hvordan det politiske niveau og andre relevante parter vil blive inddraget.

Eventuelt organisationsdiagram kan indsættes eller vedhæftes om bilag. I så fald oplys venligst under punktet hvilket bilagsnummer organisationsdiagrammet har.

12. Beskrivelse af de initiativer kommunen påtænker i boligområdet

Under dette punkt beskrives de initiativer, som I påtænker at igangsætte i forhold til at løse de problemer og udfordringer, som tidligere er beskrevet i ansøgningen. Beskrivelsen af initiativerne bør ligeledes tage udgangspunkt i de mål og visioner, som I har skrevet for områdefornyelsen (jf. punkt 9). Det bemærkes, at den endelige fastlæggelse af indsatsen og initiativerne skal ske i et samarbejde med lokalområdets beboere og øvrige lokale aktører i forbindelse med udarbejdelse af byfornyelsesprogrammet.

Initiativerne i området - som kan gennemføres for offentlige eller private midler - kan f.eks. være:

- *Forsamlings- og aktivitetscentre.* Indretning af forskellige former for beboerlokaler: Selskabslokaler, mødelokaler, cafeer, væresteder for særlige grupper, ungdomsklubber, hobbyrum og sportsfaciliteter m.v.

- *Renovering af byrum og friarealer.* Renovering af udearealerne kan medvirke til at forbedre hele boligområdets udseende og image, og give bedre muligheder for forskellige udendørs aktiviteter, som ophold, leg, sport og have dyrkning.
- *Trafiksanering.* Ændring af vej- og stiforløb kan betyde, at området bliver mere brugbart, hænger bedre sammen med omgivelserne og opleves mere attraktivt.
- *Kulturelle og sportslige aktiviteter* kan medvirke til at skabe stærkere sociale netværk i de berørte boligområder, at gøre områderne mere tiltrækkende ved at øge oplevelserne i dem og at forbedre området image. Det kan være sportsaktiviteter, kulturarrangementer som teater, musik, dans mv., beboerfester, børne- og ungeaktiviteter, hobbyaktiviteter eller information, intern TV m.v.
- *Sociale foranstaltninger.* Indsatser kan målrettes udsatte grupper med psykiske eller særlige sociale problemer, eller aktiviteter, der fremmer integration af etniske minoriteter. Det kan dreje sig om indretning af opholds- og væresteder for særligt isolerede grupper, opsøgende socialt arbejde, sportsaktiviteter og klubforanstaltninger for unge samt integrationsfremmende aktiviteter.
- *Boligforbedringer.* F.eks. renovering af køkken, bad og ventilation, samt installation af elevatorer. Lejlighedssammenlægning (eller -opdeling), glasinddækning af altaner. (Forbedringer af almene boliger kan ikke støttes af områdefornyelsen eller bygningsfornyelsen, men der søges bidrag fra Landsbyggefonden).
- *Forbedring af privat og offentlig service.* Det kan være en del af en områdeindsats at styrke den lokale private service ved f.eks. at renovere lokaler til erhvervsbrug og forsøge at få nye virksomheder til at etablere sig i tomme lokaler (Initiativerne kan ikke støttes af områdefornyelsen).

Herudover beskrives, om der allerede eksisterer andre områdebaserede indsatser i området, og i så fald hvilke der er tale om.

13. Inddragelse af private midler og andre ressourcer i områdefornyelsen

Inddragelse af private midler og andre ressourcer i områdefornyelsen spiller en vigtig rolle i områdefornyelsen, hvor der lægges vægt på, at I arbejder aktivt for at fremme private investeringer i det udvalgte boligområde.

I bedes derfor beskrive, hvordan I vurderer, at mulighederne er for at inddrage private midler og ressourcer, og hvordan I konkret påtænker at inddrage disse midler.

14. Overordnet budget

De overordnede budgetposter for projektet oplyses med udgangspunkt i de initiativer, som I har beskrevet under punkt 12. Et eksempel herpå kan være:

UDGIFTER	Kommunens andel	Ministeriets andel	Anden finansiering
Udgifter til udarbejdelse af byfornyelsesprogram, information og borgerinddragelse, herunder partnerskaber samt planlægning og koordinering af den samlede indsats	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.
Udgifter til etablering og forbedring af torve, pladser, grønne arealer, opholdsarealer m.v.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.
Udgifter til etablering og gennemførelse af kulturelle og særlige boligsociale foranstaltninger, herunder etablering af lokaler til disse formål	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.
Udgifter til etablering af særlige			

trafikale foranstaltninger	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.
I ALT	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.	<input type="text"/> kr.

15. Finansiering af områdefornyelsesprojektet

På baggrund af det overordnede budget under punkt 14 oplyses ansøgt udgiftsramme fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter samt kommunens egenfinansiering. I forhold til "ansøgt udgiftsramme" bemærkes det, at dette beløb skal svare til det ansøgte beløb under punkt 4.

I bedes endvidere beskrive, om I påtænker at søge andre finansieringskilder til områdefornyelsen (og i så fald hvilke), og om kommunen har planlagt finansiering af andre byudviklingsindsatser ud over områdefornyelsen i boligområdet.

Anden finansiering kan f.eks. komme fra Landsbyggefonden. For yderligere se:

www.landsbyggefonden.dk